

s2022

3. Porkkanan havaitseminen 20 p.

Selitä, millaiset tiedonkäsittelyn vaiheet ihminen käy läpi, kun hän näkee oheisen kuvan ja tunnistaa siinä olevan kasviksen porkkanaksi. Kuvaa myös, missä hermoston osissa tiedonkäsittely tapahtuu.

5. Aivopuoliskon puuttuminen 20 p.

Aineisto

[Video: Aivopuoliskon puuttuminen](#)

Katso video [5.A](#). Selitä, miksi videolla esiintyvä nainen voi elää melko tavanomaista elämää, vaikka suuri osa hänen toisesta aivopuoliskostaan puuttuu.

k2022

2. Toiminnanohjaus 20 p.

Selitä, mitä tarkoitetaan ihmisen toiminnanohjauksella. Vastauksen enimmäispituus on 2 000 merkkiä.

s 2021

5. Tarkkaavaisuus pyöräilyssä 20 p.

Selitä, mitä tarkoittaa tarkkaavaisuus ja millaisia tarkkaavaisuuden ilmiöitä liittyy pyörällä ajamiseen.

k2021

1. Monivalintatehtävä aivoalueista 20p

s2020

5. Tiedekysymykseen vastaaminen 20 p.

Miksi ajatukset ovat näkymättömiä? Näin kysyi 6-vuotias Sona *Helsingin Sanomien* Lasten tiedekysymykset -palstalla 15.3.2019. Miten vastaisit tähän kysymykseen lukio-opiskelijalle psykologisen tiedon varassa?

7. Kasvaminen älypuhelimien kanssa 30 p.

Älypuhelimet ovat nykyään äärimmäisen suosittuja laitteita erityisesti nuorten keskuudessa. Vuonna 2018 suomalaisista nuorista (16–24-vuotiaista) 99 % omisti älypuhelimien ja 93 % käytti sillä sosiaalista mediaa. (Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tutkimus 2018, Tilastokeskus.)

Älypuhelimet ja sosiaalinen media eivät kuitenkaan ole vanha keksintö: ensimmäinen Applen iPhone julkaistiin vuonna 2007, ja Instagram avautui vuonna 2010. Tämän vuoksi 2000-luvulla syntyneet nuoret ovat ensimmäinen sukupolvi, joka on kasvanut ympäristössä, jossa älypuhelimet ja sosiaalinen media ovat osa arkea.

Pohdi, millaisia psykologisia vaikutuksia älypuhelimien ja sosiaalisen median parissa kasvamisella on ollut 2000-luvulla syntyneisiin nuoriin.

k2020

1. Muistijärjestelmät 20 p.

Mitä ominaisuuksia seuraavilla muistijärjestelmillä on? Monivalintatehtävässä pitää valita, mitkä muistin ominaisuudet liittyvät mihinkin muistijärjestelmään.

5. Kognitiivisten taitojen kehittyminen aikuisuudessa 20 p.

Valitse yksi taitavaa ajattelua vaativa toimintalaaji (esimerkiksi asiantuntijuus, ongelmanratkaisu, päätöksenteko). Selitä psykologisen tiedon ja esimerkkien varassa, kuinka siihen liittyvät kognitiiviset taidot kehittyvät aikuisuudessa.

s2019

5. Uhkapelaamisen psykologiaa (20 p.) Analysoi uhkapelaamista ilmiönä kahdesta psykologisesta näkökulmasta.

- Miten liittyy PS3? > Voisi tarkastella esim. tiedonkäsittelyn näkökulmasta. (tarkkaavaisuus, muisti, asiantuntijuus)

k2019

2. Valitun kognitiivisen toiminnon hermostollisen perustan kuvaaminen (20 p.)
Kuvaa yhden valitsemasi kognitiivisen toiminnon hermostollinen perusta.
Vastauksen enimmäispituus on 2 000 merkkiä.

5. Tietoisuuden pohtiminen (20 p.) Pohdi tietoisuutta psykologisenä ilmiönä.

s2018

2. Muistista palauttamisen epäonnistuminen (20 p.) Selitä kahden esimerkin avulla, miksi muistista palauttaminen voi epäonnistua. Perustele esimerkit psykologisella tiedolla. Vastauksen enimmäispituus on 2 000 merkkiä.

3. Mallioppimisen selittäminen (20 p.) Selitä mallioppiminen kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian avulla. Vastauksen enimmäispituus on 2 000 merkkiä.

k2018

1. Havaintopsykologisen kokeen selittäminen (20 p.) Eräässä psykologisessa kokeessa osallistujille esitetään video (aineisto 1.A). Koetilanteessa osallistujan tulee kohdistaa katseensa keskellä näkyvään neliöön ja samalla pyrkiä suuntaamaan tarkkaavuutensa niihin ympyröihin, jotka välkkyvät kokeen alussa. Kokeen päättyessä osallistujan on yritettävä osoittaa ne ympyrät, jotka välähtivät. Selitä, mitä kognitiivisia toimintoja tehtävän suorittaminen edellyttää. Vastauksen enimmäispituus on 2 000 merkkiä.

2. Ääreishermoston selittäminen (20 p.)

2.1 Mikä on ääreishermosto? Vastauksen enimmäispituus on 500 merkkiä. (5 p.)

2.2 Miten ääreishermoston puuttuminen vaikuttaisi ihmiseen tiedonkäsittelijänä? Vastauksen enimmäispituus on 1 500 merkkiä. (15 p.)

4. Aiemmin opitun tiedon vaikutus oppimiseen (20 p.) Mitä hyötyä ja haittaa aiemmin opitusta tiedosta voi olla uuden asian opettelussa?

8. Aivotutkimuksen suunnittelu (30 p.) Kuvittele, että olet aivotutkija ja tehtäväsi on tutkia jonkin valitsemasi psyykkisen toiminnon ilmenemistä aivotoiminnassa. Laadi valitsemastasi aiheesta johonkin aivotutkimusmenetelmään perustuva tutkimussuunnitelma.

s2017

1. Hermoimpulssin selittäminen (20 p.) Mikä on hermoimpulssi, ja miten se kulkee hermosolussa? Vastauksen enimmäispituus on 2 500 merkkiä.

2. Pelon kognitiivisen ja fysiologisen ulottuvuuden selittäminen (20 p.) Selitä lyhyesti pelon tunne kognitiivisesta ja fysiologisesta näkökulmasta. Vastauksen enimmäispituus on 2 500 merkkiä.

6. Psykologisen tiedon soveltaminen urheiluvalmennukseen (20 p.) Millä tavoin psykologista tietoa voidaan hyödyntää urheiluvalmennuksessa?

k 2017

3. Havaintoilluusiot (20 p.) Illuusiot ovat aistimusten vääristymiä, jotka ilmentävät aivojen tapaa käsitellä aistitietoa. Selitä, miten illuusiot syntyvät. Voit käyttää apunasi oheisessa kuvassa esitettyä esimerkkiä. Vastauksen suositeltu enimmäispituus on 200 sanaa tai 2 000 merkkiä.